

2009 is het jaar van de Tradities. Maar tradities zijn niet aan een jaar gebonden. Het sterke van een traditie is dat het een doorgaande activiteit is. Een activiteit die we vast moeten houden. Ook het jaarboek van de heemkundekring kan gerekend worden tot een traditie. Deze uitgave is de zesde in de rij van jaarboeken. Jaarboeken waarin verschillende onderwerpen uit onze Thoolse geschiedenis behandeld zijn. De kring wil met de publicatie van heemkundige onderwerpen ook inspelen op actuele ontwikkelingen.

Ontwikkelingen in de landbouw is bijvoorbeeld zo'n thema. Bedrijfsvergroting en mechanisatie gaan steeds verder. Economische motieven er aan ten grondslag. Bedrijfsgebouwen voldoen niet meer aan de eisen van de tijd en het gevolg is dat door verantwoordelijke schuren en hele boerderijen verduwen of plaats moeten maken voor grote karaktertoezes opslagplaatsen. Maar ook historische of monumentale panden ondergaan dit lot, veranderen van vorm en karakter. Een ontwikkelingsdie de heemkundekring zorgen baart. In dat kader is in deze uitgave een artikel opgenomen over de inmiddels volledig verdwenen boerderij de Deehoeve aan de Postweg in Tholen.

Een ander actueel thema dit jaar is 'Oorlog en vrede'. In mei 2010 is het 70 jarig geleiden dat de Duitsers Nederland binnenvielen en dit najaar was het 65 jaar geleden dat Tholen werd bevrijd. Reden om in dit jaarboek aanvullingen op het door de heemkundekring uitgegeven boek 'Gevallen en gebroken' op te nemen. Na de uitgave van dit boek is ons veel nieuwe informatie toegezonden. Kees de Koning heeft die in een goed leesbare vorm gegoten. Deze aanvullingen zijn ook digitaal beschikbaar en kunnen dan in het boek worden bewaard (te bestellen via e-mail).

Een ander verhaal uit de tijd van de oorlog is de bijdrage van Anja Hage 'Vrouwwe bin m'n klompert a' klarer?' Het geeft een beeld van de amoepe in deze oorlogstijd. Om de amoepe in de negentiende eeuw te begrijpen, richtte Johannes van den Bosch in 1818 de Maatschappij van Weldadigheid op. Het doel was om arme gezinnen, wezen en landlopers een kans te geven, al dan niet vrijwillig, een nieuw bestaan als boer op te bouwen. Voor het ambesuur van Tholen in 1823 een aantrekkelijk doel, vooral omdat het opsturen van weeskinderen een belangrijke kostenbesparing zou geven. En zo werden de wezen op transport gesteld naar Veenhuizen. Hoe dit proces en transport in en vanuit Tholen verliep, beschrijft Albert L. Kort.

In de tijd van de traditie is in dit jaarboek ook weer een bijdrage opgenomen in het dialect. Kees Fase doet dit onder de titel 'Van wie bin j'ie d'r één?' Wie d'r oak één was, beschrijft Danker Koozemond. Het is het verhaal van meester Jonas Minnaert uit Slavenisse, die zich in de jaren 1630 niet veel aantrok van het gezag van de kerkenraad die hem in de functie van schoolmeester had aangesteld.

En keur van onderwerpen dus in dit jaarboek, dat het lezen meer dan waard is. Ik dank de schrijvers hartelijk voor de bijdrage die ze geleverd hebben. Heeft u onderzoek gedaan en/of een artikel over de Thoolse geschiedenis geschreven, laat het de redactie weten. Het jaarboek is er immers voor u, om in te schrijven en in te lezen. In beide gevallen werkt u mee aan het in stand houden van een traditie.